

Enstemmig Ap.-landsstyre bekrefter:

NATO-vedtak forlatt

Et enstemmig landsstyre i Arbeiderpartiet bestemte igår partiets raske flukt fra NATOs dobbeltvedtak. Samtidig fortsatte Gro Harlem Brundtland sine sterke angrep på president Reagan og uttalte at den amerikanske ambassade kommer til å angre på mandagens presse-

TERJE SVABO

Debatten om rakettsaken i Arbeiderpartiets landsstyre igår skal ha vært meget rolig og udramatisk. Det ble ikke fremsatt alternative forslag og et enstemmig møte sluttet seg til rakettsvalget sine innstillinger. Det innebærer at Arbeiderpartiet nå går inn for «frys» av verdens atomvåpensarvenaler og at det ikke skal forberedes utplassering av nye raketter i Vest-Europa så lenge det pågår forhandlingene i Genève. Begge disse punkter er i klar strid med NATOs dobbeltvedtak fra 1979.

Vedtaket fra landsstyret innebærer at Arbeiderpartiets landsstyre ikke konkret skal ta standpunkt til om NATO skal utplassere nye atomraketter i Vest-Europa. Dette spørsmål vil partiet komme tilbake til ihøst. Den endelige avgjørelse skal da fattes av landsstyret etter en forutgående behandling i fylkesorganisasjonene.

Statsminister Kåre Willoch fremholder i en uttalelse til vedtaket i Arbeiderpartiets landsstyre og spesielt til Gro Harlem Brundtlands gjentatte kritikk av president Reagan at han er redd for at kritikken er skadelig

av flere grunner. Willoch sier at uttalelsene til Arbeiderpartiets formann virker som en ensidig støtte til de sovjetiske standpunktene under nedrustningsforhandlingene i Genève. — Det kan gjøre det vanskeligere å få Sovjet til å forbedre sine tilbud til tross for at de sovjetiske tilbud fremdeles er altfor dårlige til å gi balanse mellom styrkene i Øst og Vest i Europa. Derfor er det også for dårlige til å gi rimelig sikkerhet for oss.

Ved å uttale mistillit til vår største allierte kan man også gjøre det vanskeligere å få slik kraft bak USA's forhandlingsopplegg at man kan få til de best mulige resultater, understreker statsminister Kåre Willoch.

LO-formann Tor Halvorsen opplyste i gårdagens debatt at LOs sekretariat har sluttet seg til rakettsinnstillingen. Dermed er det klart at partiets nye holdning til nedrustningsforhandlingene støttes av både partiets høyeste organ mellom landsmøtene og av LO. Det bør indikere at debatten på partiets landsmøte i april ikke blir så dramatisk som det tidligere var grunn til å forvente.

Pressemeldingen fra den amerikanske ambassade i Oslo

melding. Arbeiderpartiets leder mener videre at det vil være vesentlig for samholdet i NATO at enkelte NATO-land får sosialdemokratiske regjeringer. Hun fremholdt at USA tydeligvis støtter den konservative regjering i den nå pågående valgkamp i Vest-Tyskland.

skal ikke ha vært noe stort poeng under gårdagens debatt, men Gro Harlem Brundtland opplyste at det var enkelte talere som nevnte pressemeldingen i sine innlegg. Partiformannen selv sa på møtet at USA ville komme til å angre på denne pressemeldingen, og hun begrunnet denne uttalelse slik:

— Pressemeldingen var en uklokket reaksjon, og det som er uklokket det angår man på.

I sin tale til landsstyret gjentok Gro Harlem Brundtland at Arbeiderpartiet ikke vurderer hva som må gjøres i nedrustningsspørsmål utfra hva som skjedde i 1979, men utfra hva som skjer i 1983.

På landsstyret fremholdt partilederen at de sosialdemokratiske partier i Europa, ikke minst i Norge, spiller en meget viktig rolle i utformingen av den sikkerhetspolitiske kurs. Hun understreket at de standpunkter Arbeiderpartiet inntar til enhver tid vil utgjøre et tyngdepunkt i denne debatten.

På en pressekonferanse utdyttet hun dette og sa at debatten i landsstyret klart har manifestert at samarbeidet i NATO ikke kan basere seg på en høyereallianse i Europa eller over Atlanterhavet. Hun fremholdt at

samholdet i NATO-alliansen er avhengig av bred tilslutning til dens politikk.

På denne bakgrunn ble Arbeiderpartiets formann spurt om NATO står i fare for å splittes hvis det nå ikke blir valgt noen sosialdemokratiske regjeringer i enkelte NATO-land? — Jeg vil ikke gå så langt som å påstå det, men det er opplagt at det ville være en stor fordel for samarbeidet i NATO om det ble valgt sosialdemokratiske regjeringer. Slike valg vil innebære at landenes regjeringer kommer mer i samsvar med de faktiske strømninger som nå finner sted i den vestlige opinjon.

— Har De forståelse for at USA vil vente med nye utspill ved forhandlingene i Genève til etter valget i Vest-Tyskland sjettemars?

— Jeg tror ikke USA kan vente. Dersom det ikke kommer bevegelse i forhandlingene for denne tid vil det ramme den sittende konservative regjering i Vest-Tyskland som USA tydeligvis har tillit til og ønsker å beholde, svarte Gro Harlem Brundtland.

I sin tale til landsstyret gjentok partiformannen påstanden om at president Reagan synes å mangle forhandlingsvilje.

Gro Harlem Brundtland i samtale med partisekretær Ivar Leverage (til venstre) og kontorleder Jakob Grave før gårdagens møte i landsstyret. (Foto: Bjørn Fjortoft)

Borettsloven endres

MORTEN MALMO

Bare Høyre vil gi alle typer borettslag fri oppløsningsrett, og bare SV går mot å gi alle borettslag slik rett. Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet ønsker ikke oppløsningsrett for borettslag tilknyttet boligkooperasjonen. De tre partier går også inn for å gi frittstående borettslag oppløsningsrett, men vil få flertall for sterke begrensninger i denne rett.

Det er dette siste punkt som særlig har skapt hard politisk strid i Stortingets kommunalkomitee under arbeidet med de foreslåtte endringer av borettsloven. Kommunalkomiteens innstilling ble avgitt igår ettermiddag.

Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet mener nemlig at oppløsning av visse typer frittstående borettslag krever kommunal godkjenning. Dette prinsipp skal gjelde for borettslag der kommunen har vært med ved etableringen av borettslaget. For borettslag som er dannet og finansiert av bedrifter og institusjoner for å skaffe sine ansatte boliger må oppløsning godkjennes av disse, mener de tre partier, og sier også at dersom det reises tvil om grunnlaget for oppløsningsvedtak, så skal avgjørelsen fattes i denne type frittstående borettslag ankes til fylkesmannen.

Dermed er det klart at behandlingen av borettsloven i Odelstinget for påske vil resultere at det bare er frittstående borettslag der hverken kommuner, bedrifter eller institusjoner har interesse, som i realiteten vil få rett til selv å foreta den endelige avgjørelse om oppløsning. I Odelstinget vil Høyre få støtte fra Fremskrittspartiet om at alle typer borettslag skal kunne oppløses, men de to partier vil bli nedstemte.

Kristelig Folkeparti og Senterpartiet kan heller ikke akseptere Regjeringens forslag om å åpne for etablering av boligaksjeselskaper i den eksisterende boligmasse. De to partier får her støtte av Arbeiderpartiet og SV.

Hele kommunalkomiteen ønsker opphevelse av den såkalte «bordet fanger»-paragrafen i borettsloven, og de to mellompartier støtter Regjeringen og Høyre i forslaget om opphevelse av de lovstede forkjøpsrettinger for borettslag.

Et uavhengig P2 viktigere enn stedsvalg

MORTEN MALMO

— Å få til et uavhengig program 2 i radio som kan konkurrere med program 1 er viktigere for meg enn selve stedsvalget, sier Hallgrim Berg (h), som er saksordfører for NRK-spørsmålet i Stortinget. Imidlertid er Berg en ivrig tilhenger av Regjeringens opplegg, som går ut på å legge P2 til Trondheim. Han håper de borgerlige stortingsgruppene ikke «sprekker» på denne saken, fordi det i Regjeringens opplegg er tatt hensyn til mange av de motforestillinger og nyanseringer som rådet da saken sist var opppe.

Hallgrim Berg regner med at Stortingets kirke- og undervisningskomité vil avgjøre innstillingen om P2-saken i månedsskiftet februar/mars, noe som innebærer at stortingsdebatten om P2 kommer enten like før eller like etter påske.

Hvorfor kan ikke dine ønsker om uavhengighet og konkurranse oppfylles om P2 legges til Oslo? — Fordi alle programskapere vil gå under samme tak og paraply. Idag er man på Marienlyst for mye preget av Oslofjordområdet innfallsvinkler, referansegrunnlag og journalistiske sjargong. Dette inntrykk vil forsterke seg om P2 legges til Oslo — slik Arbeiderpartiet ønsker. Ulik miljøbakgrunn og ny rekruttering vil lettere kunne gi uavhengighet og anderledes radio.

— Dessuten vil P2 nordnordfjells være en slags «talentes forsvare» for andre deler av landet mot Oslo-miljøet og Østlandstradisjonene som forsterker NRK idag.

— Skal hele Høyres stortingsgruppe bindes til å være enig med deg og Regjeringen i at Trondheim er det beste stedsvalg? — Jeg håper at alle vil legge merke til at Regjeringen i sitt opplegg har tatt hensyn til de mange motforestillinger som ble reist da saken sist var opppe. For det første er det et mål at opp mot halvparten av sendingene skal produseres i distriktene, for det andre skal organisasjoner som er dannet for å drive radiovirksomhet få slippe til i P2 og for det tredje vil ikke en trimvis utbygging av P2 i Trondheim resultere i noe gigantkompleks, slik vi idag har på Marienlyst. P2 vil f. eks. kunne få plass i det fjernsynsnett NRK i Sør-Trøndelag likevel skal bygge som et ledd i oppbyggingen av NRKs distriktkontorer, svarer Hallgrim Berg, og fortsetter:

— Oppbyggingen av P2 bør i størst mulig grad skje innenfor lisensramme, slik at skattebetalerne ikke behøver være engstelige for store ekstra-uttelling.

— Opplegget burde samle — ikke bare Høyres stortingsgruppe

Hallgrim Berg: — Ulik miljøbakgrunn og ny rekruttering vil lettere gi uavhengighet og anderledes radio.

pe, men også Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti. Jeg håper også at de klare anti-monopolistene i Fremskrittspartiet vil unnlate å gå sammen med Arbeiderpartiet mot Regjeringens opplegg.

— Hva slags P2 ønsker så Hallgrim Berg seg på vegne av det norske folk, når alt peker i retning av at Trondheim velges fremfor Oslo?

— La det være sagt med én gang. Forventningene til P2 er sterkt sprikende: Noen ønsker fordypningsprogrammer, andre vil ha stortingsdebatter hele dagen og etter andre vil en kanal lik svensk P3. Sistnevnte kanal karakteriserer Berg som «en tannløs lydskulptur som berre står og surrar».

— P2-kanalens profil og innhold bør programredaksjonens folk selv i størst mulig grad utvikle gjennom prøving og feiling. Innholdet er ikke politikkernes bord, sier Berg.

— Personlig ønsker jeg først og fremst konkurranse og andre vurderinger av hva som er «godt stoff». Jeg ønsker særlig at NRK får en bevisst musikkpolitikk. Nyhets- og utenriktjenesten kan gjerne være den samme som i P1. Organisasjoner må gjerne få slippe til, f.eks. Norea Radio, som idag må sende på kortbølge via Monte Carlo. Jeg ser gjerne utprøving av «nye veier» og eksperimentering i P2. Dog må det være en viss koordinering slik at ikke P1 og P2 sender samme stoff samtidig. Da blir egentlig ikke publikumbudet så mye bedre.

— Norge får kanskje i fremtiden en norsk fjernsynskanal til. Må denne også ha hovedsetet utenfor Oslo, om Hallgrim Berg får bestemme? — Det vet jeg ikke riktig hva jeg vil svare på, fordi det jo er usikkert om og når en slik ny kanal vil komme. Personlig tror jeg neppe det skjer i inneværende år. Det som imidlertid er sikkert, er at bare en satellitt gjør det økonomisk mulig å gi norske seere en ny norsk TV-kanal. Selv tviler jeg på om det norske samfunn for 1990 har økonomisk kapasitet nok til å sette igang med TV 2, enten nå dette skal finansieres av lisens eller reklamepengene, sier saksordføreren for NRK-spørsmål i Stortinget, Hallgrim Berg.

Prisstigning under 10 pst. i år?

MORTEN MALMO

— Det er godt håp om at prisstigningen skal komme under 10 prosent allerede i år. Skulle det ikke lykkes, er dette et klart mål i 1984, sa finansminister Rolf Presthus til Aftenposten ved avslutningen av Regjeringens budsjett-konferanse på Staur gård i Stange utenfor Hamar igår ettermiddag. Presthus gjentok sitt ønske om et moderat lønnsoppgjør i år, men påpekte at det i alle fall er påkrevet med et stramt budsjettopplegg for 1984.

Finansministeren understreket sterkt behovet for en bedring av norsk næringslivs konkurransevne, og sa at et moderat lønnsoppgjør og lavere vekst i det offentlige forbruk vil være vesentlige bidrag til arbeidet med å få dette til. Okes veksten i vårt offentlige forbruk, gir det høyere prisstigning og dermed økt fare for større arbeidsledighet, sa Presthus.

— Det ser nå ut til at vi kan få en lavere prisstigning i 1983 enn det vi regnet med da statsbudsjettet for i år ble fremlagt. Hvor meget lavere er avhengig av det forestående lønnsoppgjør. Vi vil imidlertid — via det tekniske beregningsskema — fremlegge for partene i arbeidslivet sammenheng mellom lønnsoppgjøret og prisstigningen. Da vil man således få brakt på det rene hvor meget en bestemt lønnsstigning vil slå ut i økede priser, la statsråden til.

De enkelte fagdepartementer har under drøftelsene på Staur gård fått økonomiske rammer som skal danne grunnlaget for det videre budsjettarbeidet mellom Finansdepartementet og departementene. I tillegg skal Regjeringen drøfte budsjettet på flere haldagskonferanser under den endelige fremleggelse skjer til høsten. I neste uke skal representanter for Regjeringen og Høyre møte Kristelig Folkeparti og Senterpartiet for å drøfte budsjettprosedyren i tiden

fremover. Presthus legger da heller ikke skjul på at budsjettarbeidet må bli preget av at Regjeringen må sikre seg støtte fra disse to partier for å få flertall for de ulike forslag i Stortinget. Under konferansen på Staur er også imidlertid større enkeltposter på neste års budsjett drøftet, slike som støtten til statsbedriftene, utviklingshjelp

Statsminister Kåre Willoch og utenriksminister Sveinn Stray har bl.a. drøftet neste års u-hjelpsbevilgninger på Staur. (Bildet over). Til venstre er finansminister Rolf Presthus i passiar med justisminister Mona Røkke. I bakgrunnen handelsminister Arne Skauge. (Foto: Knut Snare)

pen og forsvarsbevilgningene, men noen konklusjoner og tallfester har Regjeringen ikke kommet frem til. Finansminister Rolf Presthus vil heller ikke si noe om hvilke sektorer som vil bli særlig berørt dersom veksten i de offentlige budsjettene må begrenses. — Det er det altfor tidlig i prosessen til å ha noen formening om, sier finansminister Rolf Presthus.

Johan Jørgen Holst:

Utidig ambassade-innblanding

— Jeg synes det er utidig av en ambassade å blande seg inn i vertslandets indre forhold. Det finnes mer høvlige former å presentere sitt syn på enn gjennom pressemeldinger. Dette sier direktør Johan Jørgen Holst i Norsk

THORLEIF ANDREASSEN

— Dersom målet med dette ambassadeutspillet var å vinne forståelse for det amerikanske forhandlingsopplegg, var det i så hensende lite egnet, fremholder Holst som svarer dette på spørsmål om han deler Arbeiderparti-formannens syn: — Å måle forhandlingsvilje er vanskelig, men det er påkrevet at vi får et klarere amerikansk utspill med sikte på å føre forhandlingene videre. Russernes utspill har kommet.

Johan Jørgen Holsts uttalelse om ønskeligheten av en hovelig presentasjonsform fra den amerikanske ambassade fikk en utthørerne til å replisere: — Amerikanerne brukte ikke noen mindre hovelig form enn Arbeiderparti-formannen. — Det

Utenrikspolitisk Institutt i forbindelse med de amerikanske reaksjoner på Gro Harlem Brundtlands beskyldninger om Reagans manglende forhandlingsvilje.

— Det er gunstig. Men i tillegg må det fremkomme vilje til å myke opp sitt utgangspunkt som er null-løsningen.

I sin tale fremholdt direktøren i Norsk utenrikspolitisk institutt at det er politisk ønskelig å komme bort fra en situasjon som domineres av en utplasseringsdato som rykker stadig nærmere. I stedet, sa han, bør det bli igangsatt en prosess som tar sikte på å håndlegge utplasseringen av mellomdistanse-raketter som kan true mål i Europa.

— For dette formål må det skapes nye forutsetninger. Disse må først og fremst skapes ved en sammenkobling av forhandlingene om mellomdistansevåpen og de strategiske kjernevåpen.

— Eftersom en slik overenskomst ville endre forutsetningene for dobbeltvedtaket, kunne NATO gå med på en fastfrysning av alle forberedelser til nye utplasseringer. Dette i påvente av utfallet av forhandlingene, mente Holst.

delavtale som innebærer at NATO avstår fra utplassering av Pershing II. Sovjet forplikter seg til en tilsvarende nedbygging av SS 20-raketter vest for 80 grader øst.

2. USA og Sovjet enes om å forene forhandlingene om mellomdistansevåpen og strategiske våpen med sikte på å nå frem til en avtale om felles styrketiltak på et bestemt antall stridsbolere. Under dette tak vil begge parter ha lov til å fordele stridsbolerne på styrker med interkontinental rekkevidde, ubåt-baserte raketter eller mellomdistansevåpen.

MER MAT FOR PENGENE! Saltet fleskeknoke . . . pr. kg. 12.90 K. TITTERUD & SØNNER A.S. lse. T. 031/60 200 v/Riksvei 111 mellom Rakkestad og Sorpsborg Man.-tirs. onsd. 9-16 Tors.-fred. 9-18. Lø. 8.30-13.00

WINDSORSPESIALISTEN! Windsor moccasin i fargene: Sort og natur FØR KR. 455,- NÅ 298 Windsor randsydd støvletter m/kraftig såle. Superlett. FØR KR. 595,- NÅ 39 Windsor randsydd. Elegant sko m/lærsole i fargene lys brun og mørk brun. FØR KR. 598,- NÅ 430 Brune randsydd støvletter, halv høy m/glidelø FØR KR. 640,- NÅ 398 Brune randsydd vintersko m/kraftig gummisåle. FØR KR. 535,- NÅ 398 VELKOMMEN TIL EN LØNSSOM HANDEL HOS: Ramona SKOSALON MARKVEIEN 53, OSLO 5, TLF. 35 69 39